

J varje
liten del

vill jag inte likna dig

Käthe
Ivarsson

*J varje
liten del
vill jag inte likna dig*

Käthe Ivarsson

Förlagshuset
**SILJANS
MÅSAR**

Förlagshuset Siljans Måsar
www.siljansmasar.com

ISBN 978-91-88097-55-2

© Käthe Ivarsson, 2017

Materialet i denna bok är skyddat enligt upphovsrättslagen.

Omslag och grafisk form: Lilla blå tornet
www.lillablatornet.se

Tryck: Jelgavas Tipogrāfija, Lettland 2017
www.jt.lv

*Denna bok tillägnas
pojarna i mitt liv – Bo, Philip, Victor och Jacob –
och kvinnorna i mitt liv – mamma och mormor.
Tack för galenskap, mod och kärlek.*

*Ingen hade talat om för mig
att känslan av sorg
var så lik känslan av fruktan.*

C.S. LEWIS

Det smäller till i brevinkastet på dörren, så som det gör varje dag vid elvatiden på förmiddagen. Inget är på något annat sätt, förutom att jag i nattens dröm hörde Siw Malmkvist sjunga om Skåne medan jag gick längs Baldersgatan med förbundna ögon i ett ösregn som slog likt liemannen. Jag tar upp brevet. Det ligger tyngdlöst i min hand. Läser mitt namn "Anna Davidsson", i en följsam skrivstil från förr. Frimärkstämplat den 7 juni 1999, i Sjöstad. Vänder på kuvertet, ingen avsändare. Sticker filékniven i brevet, skär ett jämnt snitt tills kuvertet delar sig. Där finns enstaka ord, skrivet med en tunn blyertspenna, av en mamma, om en pappas död. Viket brevet, lägger det i soporna, knyter påsen och bär ut den från mitt hem.

Efter sjutton års frånvaro, ska jag åter trampa på den gata som tog och gav liv. Tiden har hunnit ikapp både de döda och de efterlämnade. Vill varken fly eller missa den. Jag har väntat

på den rätta döden i många år. En mördares begravning.

”Sjörövaren föll överbord och ingen saknar honom”, triumferar jag i högtidlig ton med dricksglasets uppsträckt såsom en guldpokal. Ser en fläck på glaset. Putsar det ännu en gång. Ställer det på rakt led i skåpet. Tar några få danssteg med en rödrutig kökshandduk som partner, till en melodi morfar lärde mig. Sånger han sjöng med en tonfast röst när jag var en spädd flicka. Då röda lockar slingrade sig runt ett lakansvitt ansikte med blåklintsögon som såg förbi, genom och över och som trodde, hoppades och önskade. Det var de sorgligaste visorna som kunde lämna någons läppar. Aldrig blev någon lycklig.

”Det lyckliga livet har en melodi likt alla andra”, berättade morfar för mig, ”medan olycklighet har en särpräglad tonart, av ett liv i taget.” Inte för att jag förstod vad han menade, men orden lät som en sång skriven för mig.

Den bröstsjuka flickan i visan han sjöng, dog en särpräglad tonfast död. Jag grät i takt, då när jag var ett barn. Inte något vackert prinsessgråt med rullande små tårar som glittrar likt silverkolor utmed färdens på kinden, utan med högljudda snörvlanden och en näsa som rann mer än ögonen. Prinsessgråt – snorgråt.

”Anna själv tredje!” sa morfar när han torkade mitt blöta ansikte.

”Anna själv tredje. Ingen gråter som du. Världens sorger

bär du vid ditt hjärta och låter dem rinna ur dig likt ändlösa sorgefloder.”

Jag undrade vem som var Anna själv första och andra, men frågade aldrig honom. Jag var nöjd med tredje plats. Långt senare när alla var döda, nedgrävda i den tunga lerjorden och vi sjungit om staden ovan molnen för tredje gången, så läser jag i en uppslagsbok att Anna själv tredje är Jungfru Marias moder. Jesus mormor. Ett helgon. Då förstod jag, att Anna var den första för morfar och inte den tredje. Att jag var hans lilla helgon.

Sätter in den loppmarknadsinköpta servisen på rätt plats. Hänger upp den våta kökshandduken på ett kallt element. Tittar ut genom putsade fönster. Följer skuggan som växer sig längre och drar en tunn slöja över mitt hem.

Nu gråter jag inte. Har slutat med det. Har snörpta läppar, sammanbitna käkar och tårkanaler likt en soltorkad daggmask.

Resväskan väntar bakom dörren i sovrummet. Torkar av den både utvändigt och invändigt med en pressad dammtrasa. Ett kvitto på en sallad och en Coca Cola från en restaurang efter förra årets resa till Assos i Grekland, har smugit sig kvar i hörnet i det lilla facket. Ner i soporna med det. Jag viker kläderna jag ska bära på begravningen, slätar till osynliga veck, stryker underkläder och en jeansjacka med en påfågelsfjäril broderad på kragen. Ett par extra jeans läggs ner i väskan med

släta t-shirts, kofta, en orange och vitrandig sommarklänning och min resekudde, containergrön med minnen som omfamnande stoppning. Trycker näsan långt in i kudden. Långsamma andetag. Idag bär den en doft av bivax och salvia, morfars hemmagjorda pomada.

Hårsnoddar. Letar i sängen. Det är där de olydigt åker av om natten när naglarna skär genom huden. Ner med dem i en plastpåse som viks och packas ner i det lilla facket på resväskan. Bäddar. Sträcker sängöverkastet i bomull tills det knakar i sömmarna. Placerar kuddarna i vanlig ordning. Ska inte vara borta så länge. Först begravning. Åker hem. Sedan testamente och hem igen. Förstår inte vad det innebär med testamente, men om där är några pengar efter Sjörovaren så ska de skänkas till tidskriften Bang. Det har jag beslutat mig för. Alldeles bestämt, då en feministisk tidning borde få Sjörovaren att självantända i kistan.

Trycker snabbt bort tanken med en ny. Block och några blyertspennor placeras i det stora yttre facket på resväskan. Kan bli tillfälle att skriva på "Sagorna om Solhem". Givetvis en bok att läsa. Letar efter boken Lucas gav mig på mors dag. "För att du är den bästa modern till min dotter", sa han. Jag tycker inte om hyllningar. De svider mer än vad de gläder. Finner boken på G i bokhyllan, bredvid högen av tidningar, böcker och Esters handskrivna recept. Rättar till hennes staplade saker, så att de står rakt i alla fall. Gör den osymmetrisk

igen. Har lovat Ester att inte "rätta till" när jag blir orolig, men ordning är skönt när livet är i oordning. Det håller inte Ester med om. Hon säger att en ordning inte ersätter en annan oordning. Givetvis har hon rätt i det, men det kan vara värt ett försök.

"Vad passar bättre än 'Testamentet' av John Grisham", säger jag högt för att rikta fokus på annat. Vänder på boken. "Elva miljarder dollar hade varit lagom att ärva. Få i kompensation, men Sjørövaren har inga pengar i skattkistan. Han är fattig som en skeppsbruten papegoja. Men feministerna i Bang hade blivit överlyckliga för elva miljarder."

Pladdrar. Bläddrar. Läser. Trycker bort resväska och död med bokens resa och död. Läger mig på soffan med ett ben på golvet och ett på armstödet. Drar en stickad filt över magen och en ljusblå kudde ovanpå där boken vilar. Vänder och vrider huvudet tills det ligger där det ska. In i bokens värld där inget kan nå mig. När tankar gör sig påminda läser jag några sidor högt, såsom jag pratar högt när tankar far i väg med mig. Tänder bordslampan när kvällen närmar sig. Är uppslukad. Vet att natten kommer med nya drömmar. Läser högt. Tar boken med i sängen, likt en god vän att hålla i handen tills ögonen stängs för natten.

Mitt röda hår ligger som en utfälld solfjäder över kudden medan lakanet vrider sig likt en skurtrasa under min kropp.

Klippta och filade naglar far över mig. Bildar streck likt en världskarta. Ljudet av en vägghängd klocka som slår tolv slag ekar inom mig. Kryper ihop. Trycker broderade örngott hårt mot kinden.

”Mamma!” mimar jag i den ljusa försommarnatten. Smakar på ordet jag inte sagt till någon på sjutton år. ”Mamma!”

Försiktig längtan. Blundar. Försöker se henne framför mig, men ser bara en svag skugga leka med månen. Tänder den plåtlackerade läslampan ovanför sängen. Stirrar in i den. Kisar tills ögonen inte orkar med det starka ljuset och sluts. Flera små solar glimtar förbi på näthinnan. När ögonen åter öppnas är jag blind. Då ser jag henne. Mamma! En liten filmrulle inne i huvudet plockar fram valda delar ur mitt minne när jag först förblindar mig med ljusets hjälp. Som barn låg jag på rygg, kisade mot solen, och under den korta stund ögonen blev blinda plockade jag fram goda stunder och upplevde dem såsom svartvita repriser med Clark Gable eller Cary Grant i huvudrollen. ”C.G. är riktiga gentlemän”, sa mamma och torkade tårarna med vita tygnäsdukar med gamla monogram. Riktiga pappor tänkte jag där under solen på gräsmattan, log med glugg mellan framtänderna.

På min näthinna spelas en film upp där mamma med blekrosa kinder, sent om natten tassar på tysta fötter. Viskar smakfulla ord av kärlek i mitt öra, allt för att överrösta ekot från Sjörovarens vrede. Kärleksord och korta meningar bevaras

nedskrivna i en röd bok, som Sjørövaren bränner likt ett häxbål i grillen, en dag, då jag, en morgon, kissat i sängen.

”Jag vet att du inte kan hjälpa det!” viskar mamma i mitt öra nästa natt, torkar min snoriga näsa och ger mig en vit bok att fylla med nya meningar. Sjørövaren klipper den med en sicksacksax, då jag ännu en morgon vaknar i våt säng. Samlar sicksackkärleksord i en omålad låda av fläckigt trä.

Efter det skriver jag inte ner några av mammas nattliga viskningar, utan bevarar dem tyst inom mig. Rabblar dem med stumma läppar. Jag tror att det är ungefär samtidigt som orden tar slut för mamma och hon blir den där tunna silhuetten som smyger likt en viskning i mörkret. Kanske var det då som Sjørövarens ord svängde såsom en tandad sabel över våra huvuden med siktet inställt på våra själar.

Men nu är Sjørövaren död och inte rinner det några snoriga tårar under min näsa för det. Nej, inte har han något öde man begråter. Inte ens en Jesuismormor faller någon tår. Och inte heller är den osynliga Guden synlig en dag som denna.

Ur rosten hoppar två skivor bröd. En aning svarta i kanten. Från radion hörs en enkel svensktoppmelodi och Rut som sjunger tillsammans med Tommy Körberg om soldaten som sköt ihjäl en okänd man. Hon har svårt att hålla tonen, men

ett knivskarpt minne för texter leder henne fram i sången. Ögonlocken hänger likt en fransig gardinkappa. Hon drar dröjande en väteperoxidblekt hårslinga, från ansiktet, in bakom vänster öra. Läpparna är målade röda. Näsan är rak och bestämd med en leverfläck likt en svart diamant på den vänstra näsvingen. Vispen rörs i takt med musiken. Mjölken kokar upp medan Rut drömmer sig bort i sången. 1975 känns som ett bra år för både henne och Tommy Körberg.

Det finns dagar då vispen sveps runt i grytan snabbt som en tornado, och mjölken hinner inte bli varm innan den hälls upp i Busan och Gäsplan, som barnen döpt sina koppar till. Rut känner en stolthet över servisen, Berså från Gustavsberg. Assietterna sätts fram en i taget. Hon för pekfingret utmed den gröna dekoren av löv. Det går en elektrisk puls från löv till finger, genom kroppen och ögonen tåras. Sjörovaren må vara elak, men havet ger honom bra med pengar och fåfång som han är låter han Rut spendera lönen på det som gör dem bättre än andra.

”Vår habitus är viktig”, säger han och betalar för Gustavsbergsservisen med leende slantar.

Den varma mjölken ryker från grytan. Lukten av en helt vanlig familj sprider sig över köket. Rut vrider ifrån spisplattan. Lutar sig långsamt bakåt, mot vasken. Höften skjuts framåt en aning. Hon är trött. Natten var lång. Det finns nät-

ter då John är rädd för sömnen. Rädd för de drömmar som kommer till honom. Han vågar inte somna. Vandrar runt i huset. Mumlar att han kan döda. Att han har det inom sig. Som ett arv. Han skjuter undan Rut, säger att hon måste lämna honom, för att sedan hålla henne hårt och viska älskaord i hennes öron. Hon är den enda som kan lugna honom. Det är inte som de stunder då hans händer är fulla av ilska eller är det hat? Hon tittar ut genom bleka solrosgardiner. Drar pek-fingernageln på tummens insida, som ett känselminne för att komma ihåg att ändra till hösttemat. Det är trots allt oktober nu och sommaren är förbi. Men hon väntar på hoppfullhet i luften.

Rut har olika uppsättningar gardiner, dukar och kuddar för de olika årstiderna. Nu ska de orange och bruna höst-lövsmönstrade längderna upp i köket. Hon tycker det är något tryggt över att huset är välstädat, polerat och blänker av renhet. Hon gillar lukten av rengöringsmedel och ibland tor- kar hon golven enbart för doften av grön tallsåpa. Om det är en tornadomjölkmorgon luktar huset desinficerat sjukhus av Gevisol. Nya gardiner inväntas som hopp om goda tider.

Rut sätter fram smörkupan av plast på bordet. Tar av lock- et. Trycker i en smörkniv. Nynn timer lätt till musiken från den vita transistorradion. Vissa stunder glömmer hon bort att det utan föraning kan vända och bli tornado i huset. Glömma- bortstunderna är de skönaste. Hon stoppar ännu en snedsku-

ren brödskiva i rosten. Tänder en gul Blend. Drar det djupa morgonblosset som fyller lungorna med lugn. Hon drömmer sig bort till nya gardintider. Till färger som håller sams.

Någon gång under natten har Sjörovaren somnat på den solgula, luddiga mattan i badrummet. Som vanligt.

”Allt för mycket konjak!” har barnen redan hört många gånger i sina korta liv.

”Pippis Sjörovarpappa dricker rom”, säger Anna, och David berättar att det är för att Sjörovaren har druckit upp all rom i världens alla hörn, som han nu måste dricka konjak. Anna frågar om spriten är slut efter all konjak, men det vet inte David. Anna hoppas på det. Såsom Rut hoppas på sitt färgtema och sitt Gustavsbergsporslin.

Barnen leker en obetydlig lek de själv hittat på – gyllene kycklingar med simhudsfötter. De gör ofta så, hittar på egna lekar. “Det är två fantasifulla och kreativa barn”, säger Rut med stolthet, som om någon hör henne. Till vingar böjer David och Anna sina armbågar och trycker tummarna mot armhålorna. De spretar med sim huden mellan tårna och böjer på knäna. Piper svagt. De går med viskande tår runt Sjörovarens rödflammiga kropp, som ligger utfläkt på golvet likt en slarvigt ihoprullad ryamatta. Det är när David sträcker sig efter gymnastikskorna, vilka står på tork i badrummet efter att de blivit leriga under gårdagens fotbollsträning i ett av

höstens många ösregn, som David tappar skon i det bruna badkaret. Dunsen ekar såsom en skeppsklockas dånande mot ett öppet hav och tycks aldrig ebba ut i tystnad igen. Barnen håller händerna för munnen. Kväver varje ljud av rädsla.

Sjörövaren hoppar upp likt ett bröd ur en brödrost i ett kök med radion på, där en mamma sjunger falskt. Med den högra sjörövarskeppstatuerade armen tar han David och trycker upp honom mot väggen. Davids fötter släpper från golvet. Han är barfota. Han har sådana långa, platta fötter som inte trivs i några skor. David flaxar med armarna och får tag i Sjörövarens arm. Med kalla ögon och lössnus rinnande ur den ena mungipan vräker han ned David i det gapande badkaret. Sjörövaren drar av sig livremmen i ett svep. Svisch! Och med ett rosslande, dovt läte från en halvöppen mun i ett stort ansikte med ett rött flottigt skägg, svänger Sjörövaren livremmen över deras huvuden. Väsande lungor fyller badrummet. Han vänder blicken mot taket, lutar sig en aning bakåt. Sträcker upp armarna.

"Eureka!", förkunnar Sjörövaren högt. "Eureka!"

Då kastar sig barnen mellan Sjörövarens ben. Springer ut ur badrummet, ned för trappan, förbi mamma och god frukostdoft, ut genom köksdörren, in i garaget, upp för vindstrappan och in genom vindsluckan innan de andas ut. Innan sotiga lungor hunnit ifatt dem, men till ljudet av den vita transistorradion och Tommy Körbergs särpräglade tonart om

soldaten som söker svar i bibeln han fått av sin mamma. I köket har Ruts sång tystnat. Hon släcker cigarett under den droppande kranen i vasken. Kastar fimpen i soppåsen, plockar fram Gevisolen, drar på sig de gula gummihandskarna och städar.

”Babylon, skynda dig. Han kommer. Snälla! Babylon! Skynda!” mimar David. ”Skynda!” Han viftar med båda händerna. De hör Sjörovarens steg i huset, som stora Bocken Bruses klampande på bron, hans rosslande lungor likt Trollet därunder, när han skriker deras namn.

”David! Din plebej! Jag ska döda djävulen som bor i dig.”

”Anna! Min placenta! Svik inte din perpetuella fader.”

Anna kryper in genom luckan och vidare in i mangelrummet, bakom strykbrädan och en flyttkartong med trasiga jeans. Mamma har gjort ett hål i väggen bakom den stora papplådan så att de kommer in genom vinden eller ut genom mangelrummet. Båda hållen fungerar i en krigszon, även för en mamma. David stänger luckan. Haspar på insidan. Sätter sig ned och andas i händerna.

Anna drar den röda bomullströjan upp till ögonen. Pulsens trummar i deras öron. Ingen får höra dem. De för knäna närmare magen. Gömmer flämtande andetag. Lyssnar med hela kroppen på ljuden inom sig. Tittar på varandra med blå ögon och blinkar i takt till varje förfluten sekund. De har

klarat sig ännu en gång från den grymme Sjörovarens väldiga händer.

”Kom”, mimar David då huset åter fallit i tystnad. David slingrar sig in i den smala gången. Utrymmet mellan innerväggen och yttertaket på andra våningen i huset är deras gömställe. Slitna kuddar i olika färger fyllda med fjädrar som sticker ut genom tyget och tunga täcken utgör deras trygga rede där de kan gömma sig från den elaka Sjörovaren.

Anna lyfter bort den blonda, något spretiga luggen från Davids solbrända panna, tänker att han behöver klippa sig medan hon tvättar hans blodsmetiga kinder med några våta, spritdoppade servetter de förvarar i en plastpåse nedlagd i en mindre skokartong. Hans blå pojkögon tittar på henne. Just nu är hon genomskinlig. Han är hos den osynliga Guden. Anna hör ett entonigt, brummande ljud. Det för honom dit han vill. Anna vill att han ska stanna hos henne, men vet samtidigt att han kommer tillbaka.

”Det är inom mig men ändå långt borta! Jag är liksom i en värld mellan världarna. En vilovärld!” förklarar han för henne, men Anna förstår inte vad han menar, men det säger hon inte. Allt för ofta säger inte Anna något alls. Tittar och funderar, länge. Allt för länge.

Med en långsam droppe i taget rinner det blod från hans sår vid ögat. Anna tvättar honom igen. David blundar och ögonen blir smala som skosnören. Han bara sitter där. Rak i

ryggen. Böjda ben. Den unkna höstfuktiga vindsdoften blandas med en stickande spritdoft och Anna packar ner sjuksystemsakerna i skokartongen med lock.

”Blåmärke”, viskar Anna. Han nickar och gnider med en torr trasa på blodet som fläckt hans gröna sommartröja. Han tar det tjocka täcket han fann i början av året. Det luktar minst illa. Drar det över dem båda. De kryper närmare varandra. Värmande. Anna vilar huvudet mot Davids axel och den gröna kudden de fann i en container.

”Då kan jag inte gå till skolan.” Anna smyger ner sina händer under täcket och känner hans öppna handflata. Han tar hennes hand och en len tumme klappar henne taktfast över rädda, kalla fingrar, såsom mormor gör med dem. ”Mormorstumme”, kallar Anna det för.

De håller hand. Tysta i en värld där tryggheten består utav ett litet kryputrymme under taket. Där världen utanför inte är något de förstår. De tittar på varandra och pratar utan ord innan de fortsätter med sina sagor. Fantasier om hur de tillsammans får de onda bockenbruseodjuren att bli snälla och säga förlåt. De skriver ner, ord för ord, hur de onda ber om nåd och förlåtelse till dem och folket, för allt ont de gjort. De onda säger förlåt och de goda förlåter. De onda blir alltid goda i sagans värld.

Anna och David ritar små skisser på det sneda taket. Idag blir det röda bockar med vassa horn och ormar som liknar

ryamattor. Kärlek – Ondska. De mår oftast bättre efter en resa i deras egen värld mellan världarna: Sagan om Solhem!

De slår upp Sjörövarens p-ord: Plebej och Placenta men Perpetuella finns inte med i Davids röda ordbok.

”Vi får titta i den blå.”

”Han är på P”, säger Anna. Viktig kunskap för dem som blir hörda och slagna för okunskap.

”Det är viktigt att vara lärd”, säger Sjörövaren och testar de båda barnens ordkunskap. ”Skillnaden mellan bildade och obildade människor är enkel: många ord, rätt ord och att förstå ord. Vill ni förbli dumma eller vill ni bli de klokaste, de djärvaste, de finaste, de bästa?” Det var ingen fråga han ställde, Sjörövaren. Det var inget val barnen kunde göra. Det var ett krav för att duga.

Nu var han på P och de övade på orden från Davids röda ordbok. Plebej. Placenta. Perpetuell, som de inte visste betydelsen på.

”Vi måste rymma”, säger Anna mellan tårarna hon inte längre kan hålla tillbaka, då hon omöjligt kan lära sig alla ord. Torkar näsan på den röda tröjan. Det blir en våt, mörk fläck på den. Hon fastnar där med blicken.

”Vart? Vem ska hjälpa oss? Barnavårdsnämnden? Fosterhem?”, formar Davids läppar. ”Men inget ska få skilja oss åt. Vi måste vara starka.”

Anna vet att de som arbetar på barnavårdsnämnden är farliga människor. Både mamma och David är rädda för dem.

”Hjärtlösa gubbar”, säger mamma. ”Ingen tar mina barn i från mig.” Men snart är de borta båda två och hon blir utan sina barn trots allt.

”Kanske du måste åka. Jag är stark”, viskar Anna och sträcker en aning på sin magra kropp, men det sneda taket tar emot. Hennes ben har vuxit sig långa under sommarlovet.

”Jag åker inte utan dig, det vet du om. Jag lämnar dig aldrig.”

”Aldrig.”

”Aldrig.”

”Aldrig!”

”Åk du! Han slår inte mig”, försöker Anna tappert övertala hans ”Aldrig!” med. ”Jag är stark”, säger hennes läppar utan övertygelse.

David för fingrarna över den sprittvättade kinden. Hans ögon blir blanka likt polerade finglas. Han sväljer ljudligt. Anna tar hans hand och för tummen över ledsna fingrar i en jämn takt.

”Jag lämnar dig aldrig”, upprepar han.

Ur deras sjuksysterlåda med lock, tar David fram en blå fickkniv med många funktioner, och utan att tveka skär han ett litet snitt i pekfingret. Han räcker kniven till Anna. David

lyfter upp Annas snortorkade haka och tittar henne i ögonen. Hans intensivt blå ögon strålar såsom två ensamma stjärnor på himlen i hans bleka ansikte, men långt, långt där inne i dem skymtas ett svart hål i rymden. Anna undrar om det finns svarta hål i hennes lika blå ögon.

”Vi hör ihop. Vi är märkta av Gud. Förstår du Babylon?” frågar David. Anna nickar. Ingen annan kan få henne att känna sig så viktigt och älskad som när han säger Babylon, hans eget smeknamn på henne. ”Gud log när vi föddes. Han älskar oss. Han är vår vän. Vår enda vän. Vår osynliga vän!” fortsätter han.

David håller fram morfars svarta konfirmationsbibel och utan att förlora Anna med blicken droppar han lite blod på en väl vald sida i nya testamentet, där det röda sidenbandet ligger.

”Sannerligen säger jag eder: om I icke omvänden eder och bliven såsom barn, skolen I icke komma in i himmelriket. Men den som förför en av dess små som tro på mig, för honom vore det bättre att en kvarnsten hängdes runt hans hals och han sänktes ned i havets djup”, läser David högtidligt men ändå tyst. Ord han kan utantill.

”Du hör vad Jesus säger, att det inte är något fel på oss. Inte på oss.” Han nickar övertygande mot Anna.

David räcker Anna den svarta blodfyllda bibeln. Hon för kniven till sitt finger. Snittar sig hastigt. Det gör inte ont.

Släpper en droppe rött blod i hans röda blod. Bådas blod flyter samman i Bibeln och bildar en mörkröd sjö som långsamt sugs in av bladen. Hon tänker på en blodtörstig vampyr. David tackar deras osynliga Gud och stänger bibeln. Anna önskar att hon hade tänkt på Gud i stället för på vampyrer, men hon har svårt att inte låta tankarna rusa i förväg.

”Nu är vi förenade inför den osynliga Guden tills döden skiljer oss åt”, och han viskar tystare: ”När du föddes Babylon, öppnades Guds port och han log av kärlek.”

Det är då Anna känner att Davids osynliga Gud är hennes vän, och låter själen närma sig honom, känner Guds andedräkt mot sin kind. Läger hoppet i hans famn. Skänker Gud sitt liv. Amen!

David är elva år. Anna är nio. De tror att den osynliga Guden förenar dem för alltid. Men det gör inte Gud. Sjørövaren ska visa sig vara mäktigare än Gud själv. Och snart är David död.

Under natten går Anna upp. Tar den genomskinliga plastburken med socker i och håller det rakt ner i toalettstolen. Spolar. Fyller burken med salt. Läger sig. Sover.

På morgonen svär Sjørövaren så fula ord att Annas öron rullar ihop sig.

”Jag tror att vi har ett spöke i huset, pappa”, säger Anna.

”Ett djävla spöke kan du själv vara”, svarar Sjørövaren och

kastar Gustavsbergstallriken med saltad havregrynsgröt, rakt ner i vasken. Ljudet skapar en ilning längs ryggraden på Rut.

”Det kan jag vara”, tänker Anna.

Häller svart morgonkaffe i en handdrejad mugg jag fått av min dotter. Jag har klistrat på örat för tredje gången och den är inte särskilt vacker, men kan inte förmå mig att kasta den. Stirrar ner i kaffet och försöker avläsa min framtid, men ser bara det som varit. Möter mina egna blå ögon i den svartfyllda muggen. Ser den lilla flickan när Sjörövaren sicksackar ett hem. Jag blundar hårt, tills ögonen är smala som skosnören och hör orden: ”Jag älskar dig min fränk!” som han sa ibland, och tryckte vänliga F-ord ångerfullt mot mig. Kärlek. ”Det är för er skull! Jag är er fylgja”, skrek han efter oss när vi sprang på korta ben. Fort. Bort från honom. Bort från F-orden. Ondska.

Det sötade kaffet värmer strupen. F-orden slog jag upp och lärde mig. Fränk – kvinnlig släkting – ett vokalslag. Fylgja – skyddsande – tre vokalslag. Med åren förstod jag att pappa aldrig älskat mig. Att orden han sa hade en annan innebörd än vad de gav i ett lexikon. Han hade ett eget språk, med egna betydelser av vanliga ord. De onda orden kunde jag däremot omöjligt misstolka, inte ens som barn.

”Han har glömt att ge oss några spelregler till sällskapsspelet han leker!” sa David. Långt senare förstod vi att det var vi som var brickorna i hans lek och inte meddeltagare. Det var då vi slutade leta efter några regler och lät honom skilja oss åt.

Reser mig upp. Sätter fötterna mot det såpade golvet, nattens vakenhet bidrog med. Ställer mig vid köksfönstret. Ser ut genom gardinlösa fönster, där de morgontidiga barnen leker tre våningar ner. Ser dem som små arbetande myror i en myrstack. Själv är jag trött på att irra runt i min egen stack. Att inte komma vidare. Ringer de vänliga ledarna på Esters cirkusläger och meddelar att jag lämnar staden för några dagar. Pratar in på Lucas telefonsvarare. Skickar ett sms till Karina om blommor som ska vattnas och katt som ska matas, om den hittar hem igen. Säger inget om begravningen. Det är min egen resa. Har en stark längtan efter att få skända Sjörovarens döda kropp med min föraktfulla närvaro. Fylld av hat mot spelets mästare återvänder jag till min barndom och möter den som vuxen kvinna och inte som den sextonåring som hastigt lämnade Baldersgatan i Sjöstad, en höstnatt, strax efter klockan slagit 12 slag. Fylld av avsky ska jag möta mamma, och med lukten av försurade minnen, färskt doftande i luften, ska hon se sin egen bedrövlighet som moder. Hon ska få sanningen intryckt i ansiktet såsom tusen getingstick. Jag

lämnar skuggans mörker. Äntligen ska jag få visa Sjörovaren i örat. Säg orden jag längtat efter att få säga. Orden jag repeterat, år efter år.

Anna själv tredje åker tillbaka!

Skriver jag på dagens sida i boken till min bror och blundar. Kan höra min mormor visa att det är tid att återvända till mig själv. Till den jag var. Till den jag är. Till den jag blir. *Jag ska äntligen få säga orden till din mördare!*

Kram din syster

Går elakhet i arv? Varför lämnar inte en moder ett brutalt äktenskap? Är förlåtelse alltid möjligt?

Följ med på en personlig resa fylld av vackra ord om uppgörelse och om att våga vara lycklig. En berättelse som tar med dig på en färd genom familjehistoria, identitet, klass, tro, magi och kärlek. Om den intuitiva rösten och om glädjen av att finna sin egen livsberättelse, sitt eget slut och en början på nya historier.

Anna återvänder hem för att begrava sin elake sjörövarpappa. Följ med på en personlig resa fylld av styrka inför uppgörelse och modet att våga vara lycklig. När samtal fortsätter med de döda och där rädslan för att bli bortvald visar sig vara det största hindret. Som barn letade Anna och hennes bror efter den Osynliga Guden, deras sista hopp om räddning, men Anna fann Siw Malmkvist som återigen visar sin styrka. Ska hon någonsin berätta sanningen för sin dotter?

Käthe Ivarsson är beteendevetare och terapeut. Hon har lång erfarenhet i arbetet med barn och ungdomar, vilket inspirerar hennes skrivande om svåra barndomsberättelser. Hon är uppvuxen i Sjöbo men bor sedan länge i Ystad, med man och tre vuxna söner.

Förlagshuset
SILJANS MÅSAR
www.siljansmasar.com

ISBN 978-91-88097-55-2

9 789188 097552